

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

دانشگاه سیستان و بلوچستان

عنوان درس: اداره امور عمومی در اسلام

دوره کارشناسی ارشد مدیریت دولتی

هدف کلی درس:

این درس با هدف افزایش آگاهی و تقویت قدرت تحلیل دانشجویان رشته مدیریت دولتی در زمینه اداره امور عمومی در اسلام طراحی گردیده است تا با واکاوی نوع مدیریت پیامبران الهی و همچنین آیات و روایات در مکتب الهام بخش اسلام؛ بویژه قرآن کریم، نهج البلاغه و سیره نظری و عملی معصومین، چارچوبی نوین، متناسب با نیازها و الزامات روز مدیریت مبتنی بر اقتضائات زمانی و مکانی در چارچوب نظام ارزشی اسلام را شناسایی و مورد تجزیه و تحلیل قرار دهند. با عنایت به آیات قرآنی و سایر منابع غنی اسلامی که نهج البلاغه سرآمد آنهاست، می توان گزاره ها و پیش فرضهایی را تدوین نمود که ضمن تبیین جهان بینی مدیریت، چارچوب هایی را فراروی پژوهشگران عرصه سازمان و مدیریت قرار دهد تا با الهام از این گزاره ها و پیش فرضها و همچنین بهره گیری از ذهن خلاقانه خود، اصول و قواعد راهنما و حتی مدلها و فنون مدیریتی را برای سعادت دنیوی و اخروی به رشته تحریر درآورند.

اهداف رفتاری:

انتظار می رود که دانشجویان با مباحث مختلف مدیریت اسلامی که ذیلاً به آنها اشاره می گردد، آشنا گردیده و مهارتهای لازم در تحلیل مباحث اسلامی در حوزه سازمان و مدیریت و کاربرد این اصول و مفروضات در سازمانهای کشورمان را بدست آورند:

- ❖ آشنایی با سیر تکامل اندیشه و مفروضات اساسی مدیریت اسلامی؛
- ❖ تجزیه و تحلیل ماهیت سازمان و مدیریت از دیدگاه اسلام با عنایت به آیات قرآن کریم و روایات معصومین ع؛
- ❖ نقد و بررسی تعاریف مدیریت اسلامی از دیدگاه اندیشمندان اسلامی و اهمیت و ضرورت مدیریت در اسلام؛

- ❖ تحلیل دیدگاه اندیشمندان در خصوص انواع نسبت‌های علم و دین و فرآیند شکل‌گیری علم مدیریت اسلامی
- ❖ تجزیه و تحلیل روش‌شناسی تحقیقات و مطالعات در حوزه مدیریت اسلامی با عنایت به آیات قرآنی و تقسیم‌بندی‌های اندیشمندان اسلامی از ابزارهای شناخت
- ❖ آشنایی با انواع رویکردها به مدیریت اسلامی و تشریح دلایل اهمیت نظریه‌های بومی مبتنی بر اندیشه‌های اسلامی
- ❖ آشنایی با مفروضات و اصول برنامه‌ریزی در مدیریت اسلامی
- ❖ تجزیه و تحلیل سطوح برنامه‌ها و مراجع برنامه‌ریزی در سازمان آخرت‌گرا
- ❖ آشنایی با انواع سیاست‌ها در نظام تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری و ماهیت اطلاعات در مدیریت اسلامی؛
- ❖ تجزیه و تحلیل مصلحت‌عامه در فرآیند تصمیم‌گیری و ضوابط تشخیص مصلحت در نظام مدیریت اسلامی
- ❖ تشریح تصمیم‌گیری بر مبنای مشورت و تصمیم‌گیری بر مبنای توکل در مدیریت اسلامی؛
- ❖ تشریح اهمیت، اهداف و ویژگی‌های قوانین و مقررات در مدیریت اسلامی و جایگاه قوانین ثابت و متغیر در سیستم قانونگذاری اسلام؛
- ❖ آشنایی با اصول و مفروضات سازماندهی و تلفیق مشروعیت و مقبولیت برای شکل‌گیری مدیریت اسلامی؛
- ❖ تحلیل ماهیت منابع انسانی از دیدگاه اسلام و فرآیند مدیریت منابع انسانی در مدیریت اسلامی؛
- ❖ بررسی مفروضات و مبانی رفتار سازمانی در مدیریت اسلامی
- ❖ تجزیه و تحلیل انگیزش در اسلام و مفروضات اساسی حاکم بر مدیریت برای تأمین نیازها؛
- ❖ نوع‌شناسی رفتارهای سازمانی و عناصر شخصیت و کارکردهای ابعاد شخصیت انسانی در بهداشت روانی و مدیریت استرس؛
- ❖ تجزیه و تحلیل ماهیت ارتباطات و مهارت‌های ارتباطات در مدیریت اسلامی؛
- ❖ آشنایی با ارزش‌ها، فرهنگ سازمانی و اخلاق کسب و کار در مدیریت اسلامی؛
- ❖ بررسی مدیریت تعارض و استراتژی‌های مدیریت تعارض از منظر قرآن کریم و اندیشمندان مدیریت اسلامی؛
- ❖ مفهوم‌شناسی رهبری و الگوهای ارتباطات رهبر - پیرو با توجه به آیات و روایات و همچنین دیدگاه اندیشمندان اسلامی
- ❖ تجزیه و تحلیل سبک‌های رهبری ناصحانه، جهادی، تعاون‌محور، مشفقانه، مرادده‌ای خدمتگزار و... در مدیریت اسلامی؛
- ❖ تجزیه و تحلیل مفروضات و اصول کنترل و نظارت در مدیریت اسلامی با توجه به آیات و روایات و همچنین دیدگاه اندیشمندان اسلامی

تکالیف:

۱. با توجه به موضوعات و محورهای مورد بحث در هر جلسه، یکی از محورهای مطروحه در مبحث اهداف رفتاری انتخاب می‌گردد و دانشجویان باید ضمن کسب آمادگی از طریق مطالعه مقالات و کتب معرفی شده، در مباحث کلاس مشارکت فعال داشته باشند.
۲. هر دانشجو موظف است با توجه به محورهای مطروحه در مبحث اهداف رفتاری درس، یکی از موضوعات را انتخاب نموده و ضمن طراحی سنج‌ها و پرسشنامه معتبر، ابزار طراحی شده را در یک جامعه آماری واقعی اجرا نموده و نتیجه مطالعات را در قالب گزارش تحقیق میدانی، براساس برنامه زمانبندی در کلاس ارائه نماید. دانشجویان باید گزارش نهایی خود را حداقل در بیست صفحه

بصورت تایی و با بهره‌گیری از منابع فارسی و انگلیسی تنظیم نمایند و ضمن تهیه اسلایدهای گزارش در قالب نرم افزار PowerPoint، حداکثر به مدت یک ساعت در کلاس به تشریح موضوع گزارش بپردازند.

۳. دانشجویان موظفند با تشکیل تیم دو نفره، یکی از کتب مطرح در حوزه مطالعات مدیریت اسلامی را از فهرست ضمیمه طرح درس انتخاب نموده و بر اساس ضوابط تعیین شده در کلاس (پیوست شماره ۲)، مورد نقد و بررسی قرار دهند (از جنبه عناصر نقد درونی، نقد بیرونی و تحلیل محتوا و همچنین قواعد و آداب درون منطقی و برون منطقی نقد) و نتیجه کار را به مدت یک ساعت در کلاس ارائه نمایند.

نحوه ارزیابی :

۱. تنظیم گزارش تحقیقی و ارائه نتایج مطالعات در کلاس (۴ نمره)؛
۲. مشارکت فعالانه در مباحث مطروحه از طریق مطالعه مقالات و کتب معرفی شده در کلاس درس (۲/۵ نمره)؛
۳. نقد و بررسی کتاب در حوزه مطالعات مدیریت اسلامی (۱/۵ نمره)؛
۴. آزمون از مطالب مقالات، جزوات و چکیده گزارشات (۱۲ نمره).

منابع و ماخذ :

۱. مقیمی، سید محمد (۱۳۹۴)، اصول و مبانی مدیریت از دیدگاه اسلام، تهران: انتشارات راه دان.
۲. مقیمی، سید محمد (۱۳۸۵)، منشور مدیریت: نگرشی تطبیقی به فرمان امام علی (ع) به مالک اشتر، انتشارات مهربان.
۳. پور عزت، علی اصغر (۱۳۹۵)، مدیریت ما، تهران: انتشارات نگاه دانش.
۴. مجموعه مقالات فصلنامه مدیریت اسلامی، نشریه دانشگاه امام حسین (ع).
۵. امام علی (ع) (۱۳۸۰)، نهج البلاغه، ترجمه: محمد دشتی، قم: انتشارات الهادی.
۶. ایمان، محمد تقی؛ کلاته ساداتی (۱۳۹۲)، روش شناسی علوم انسانی نزد اندیشمندان مسلمان، قم: انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۷. مصباح یزدی، محمد تقی (۱۳۹۱)، پیش‌نیازهای مدیریت اسلامی، انتشارات موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).

پیوست شماره ۱: ماخذ شناسی مدیریت اسلامی

الف. مبانی مدیریت اسلامی (مباحث فلسفی، اصول، وظایف، نظام، اهداف، الگوها)

- مقیمی، سید محمد (۱۳۹۴)، اصول و مبانی مدیریت از دیدگاه اسلام، تهران: انتشارات راه دان.
- استراتژی رهبری امام خمینی، عباس شفیعی، تهران، چاپ و نشر عروج، ۱۳۸۴، ص ۱۷۶.
- اصول الإدارة من القرآن والسنة، جمیل جودت ابوالعینین، بیروت، منشورات دار و مکتبه الهلال - دار البخار، بیروت، ۲۰۰۲م، ۳۵۰ص.
- اصول مدیریت از دیدگاه اسلام، محمدمهدی شمس‌الدین، قم، دارالنشر، ۱۳۷۲.
- اصول مدیریت از دیدگاه قرآن و حدیث، شهین انغانلودین، مشهد، واسع، ۳۶۴ص.
- اصول مدیریت اسلامی و الگوهای آن، ولی‌الله نقی پورفر، تهران، مرکز آموزش مدیریت دولتی، چاپ بیست و پنجم، ۱۳۸۵ش، ۲۰۸ص.
- اصول مدیریت و مدیریت اسلامی، محمد علی ضمیری، شیراز، لطیفی، ۱۲۸ص.
- اصول و مبانی مدیریت اسلامی و الگوهای آن، سکینه روشنی، تهران، کتاب مهربان نشر، چاپ دوم، ۱۳۸۶ش، ۲۲۶ص.
- اصول و مبانی مدیریت اسلامی، اسماعیل قبادی، قم، انتشارات فقه، ۱۴۰ص.
- اصول و مبانی مدیریت اسلامی، محمدحسین ساجدی‌نیا، تهران، شهر آشوب، چاپ دوم، ۱۳۸۳ش، ۱۶۸ص.
- اصول و متون مدیریت در اسلام (دو جلد)، محمدحسین مشرف جوادی، همدان، نور علم، ۴۰۸ص.
- امامت و رهبری، محمدحسین مختاری مازندرانی، تهران، انتشارات مؤسسه پژوهشی ابن‌سینا، ۴۲۸ص.
- پیش‌درآمدی بر اصول و مبانی مدیریت و دیدگاه امام علی با نگرش تطبیقی، حسین خنیفر، تهران، پیک دبیران، ۱۳۸۲ش، ص ۱۱۰.
- پیش‌نیازهای مدیریت اسلامی، محمدتقی مصباح یزدی، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، چاپ دوم، ۱۳۸۵ش، ۲۷۲ص.
- تبیین‌الگوی تصمیم‌گیری و سیاستگذاری امام خمینی، مجتبی اسکندری، تهران، نشر عروج، ۱۳۸۵ش، ۵۲۰ص.
- حدیث مدیریت و رهبری، محمدعلی کریمی، تهران، انتشارات کانون علوم دین.
- راهنمای اصول مدیریت اسلامی و الگوهای آن، آزاده کریمی آهوئی، تهران، انتشارات ناقوس.
- رهبر و رهبری، حسین جوان آراسته، تهران، دانش و اندیشه معاصر.
- رهبری امام علی (ترجمه المراقبات)، شرف‌الدین موسوی، ترجمه محمدجعفر امامی، تهران، امیرکبیر.
- رهبری در اسلام، محمد محمدی ری‌شهری، شهر ری، دارالحدیث، ۱۳۷۶.
- رهبری و مدیریت در اسلام، قم، مؤسسه مکاتباتی اسلام‌شناسی، ۱۳۵۸.
- رهبری و مدیریت در اسلام، منوچهر مظفریان، تهران، مؤسسه مطبوعاتی عطایی، ۱۳۶۲.
- رهبری، حسین‌علی احمدی، تهران، انتشارات امیر امجد.
- سیدد اصل در مدیریت اسلامی، محسن قرائتی، انتشارات مرکز فرهنگی درس‌هایی از قرآن.
- عناصر رهبری امام خمینی، محمدعلی مهدوی، تهران، امیرکبیر، ۱۳۸۲.
- فلسفه مدیریت در اسلام، حسین باهر، تهران، سازمان مدیریت صنعتی، ۱۳۶۱.
- کاربرد اصول مدیریت در جوامع با جهت‌گیری اسلامی، علی فایضی، فطرت، ۱۳۷۵.
- مبانی مدیریت اسلامی و الگوهای آن، علی کاظمی، تهران، انتشارات نیل آب.
- مبانی مدیریت اسلامی و الگوهای آن، محمدعلی انصاری، حبیب‌الله دعائی و سید سعید مرتضوی، انتشارات هدایت نور، ۱۳۸۴.
- مبانی مدیریت اسلامی و الگوهای آن، محمود کریمی، اسماعیل باباپور، مشهد، کنکاش دانش.
- مبانی مدیریت اسلامی، رضا نجاری، تهران، انتشارات دانشگاه پیام نور.
- مبانی مدیریت اسلامی، سید حسین رئیس‌السادات، مشهد، ماهوان.
- مبانی مدیریت در اسلام، تقی شریفیان، تهران، سازمان مدیریت صنعتی، ۱۳۶۱.
- مبانی مدیریت در اسلام، فاضل لنکرانی، تهران، سازمان امور اداری و استخدامی، ۱۳۶۱.
- مبانی مدیریت در اسلام، محمد حسینی، تهران، انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری حدیث عشق.
- مبانی مدیریت و مدیریت اسلامی، حسن توانایان فرد، تهران، الهام، ۱۳۶۵.
- مبانی و اصول مدیریت اسلامی، علیرضا علی احمدی و حسینعلی احمدی، تهران، تولید دانش، ۱۳۸۳.
- مدیریت ارزشی با تکیه بر ارزش‌های اسلامی، علیرضا علی احمدی، تهران، تولید دانش.
- مدیریت اسلامی (اصول، مبانی و مفاهیم مدیریت اسلامی)، مسعود احمدی، تهران، انتشارات ویرایش، چاپ دوم، ۱۳۸۳.
- مدیریت و رهبری با سیری در نهج‌البلاغه (دو جلد)، محمد اصلی‌پور، تهران، شورا.
- مدیریت و رهبری در تشکلهای اسلامی، هشام الطالب، ترجمه سید علی محمد رفیعی، تهران، انتشارات قطره.
- مدیریت و فرماندهی در اسلام، ناصر مکارم شیرازی، تهران، هدف، ۱۳۶۹.
- نظام الحکم و الاداره فی الاسلام، مهدی شمس‌الدین، قم، دارالتقافه، ۱۴۱۳ق، ۶۷۴ص.
- نظام الحکومة النبویة المسمی التراتیب الإدارية، عبدالحی الکتانی، بیروت، دارالکتب العربی.
- نظام حکومت و مدیریت در اسلام، ترجمه مرتضی آیت‌الله‌زاده شیرازی، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۷۵.

نظام مدیریت با کیفیت، مدیریت بر مبنای صلوه، فریور باتمانقلیچ، تهران، جمهوری.
نظام مدیریت با کیفیت، نظام مردم‌گرایی فراگیر شناخت ناس (مردم) حسنات... و فرهنگ اسلامی، فریور باتمانقلیچ، تهران، جمهوری.
نظام مشارکت زیربنای مدیریت اسلامی، فریور باتمانقلیچ، تهران، جمهوری اسلامی، ۱۳۷۵.
نگرش توحیدی در مدیریت و اداره امور عمومی، مفاهیم، اصول و یک مدل جدید، مرکز بررسی‌ها و مطالعات استراتژیک سازمان امور اداری و استخدامی کشور، ۱۳۷۶.

نگرشی تحلیلی بر مبنای مدیریت اسلامی، غلامرضا چینی‌فروشان، محمد علی انصاری، حمید رضا نگیبان، مشهد، جامعه قاریان قرآن مشهد.
ولایت و رهبری در نهج‌البلاغه، مسلم قلی‌پور گیلانی، تبریز، فروزش.
ولایت یا سرپرستی، حسین باهر، تهران، سازمان مدیریت صنعتی، ۱۳۶۰.
ولایت یا سرپرستی، علی‌اکبر افجه‌ای، تهران، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۶۰.

ب) اخلاق مدیریت اسلامی (ویژگی‌ها، نقش‌ها، مهارت‌ها و آفات مدیریت اسلامی)

آفات مدیریت از دیدگاه قرآن و روایات، تهران، سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۶.
اخلاق مدیران، محمدجواد خالقی، قم، ندای دوست، ۲۵۶ص.
اخلاق مدیریت در اسلام، محمد محمدی ری‌شهری، شهر ری، دارالحدیث، ۱۳۷۵.
اخلاق مدیریت، قاسم واثقی، تهران، امیرکبیر، ۱۳۷۹، ۲۸۲ص.
اخلاق مدیریت، محمد تاج‌الدینی، سازمان تبلیغات اسلامی.
اخلاق مدیریت، مصطفی آخوندی، قم، کوثر قدیر، ۱۳۶ص.
اخلاق مسئولان، علی‌اکبر ذاکری، تهران، نشر عروج، ۱۳۸۴، ۱۱۶ص.
سیره نبوی «منطق عملی»، دفتر سوم سیره مدیریتی، مصطفی دلشاد تهرانی، تهران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۷۳.
لغزشگاه‌های مدیریت از دیدگاه اسلام، محمدعلی تقوی‌راد، تهران، مسعی، ۱۳۷۶.
مدیر لایق از دیدگاه اسلام، حسن منفرد، تهران، سازمان مدیریت صنعتی مرکز آموزش، ۱۳۶۰.
مدیر موفق (مدیریت اسلامی)، عباس رحیمی، قم، نشر جمال، ۱۳۸۵.
مدیر و مدیریت در اسلام، حسین باهر، تهران، سازمان مدیریت صنعتی، ۱۳۶۰.
مدیران جامعه اسلامی، علیرضا علی‌آبادی، تهران، نشر رامین، ۱۳۷۲.
مدیران در نهج‌البلاغه، ناصر بهرامی، قم، انتشارات دهکده جهانی آل محمد ص
مدیران و اخلاق اسلامی، محمدعلی حسین‌زاده، قم، بوستان کتاب.
مدیران و اخلاق اسلامی، محمدعلی حسین‌زاده، قم، انتشارات دهکده جهانی آل محمدص.
مدیریت و ویژگی‌های مدیران نمونه از دیدگاه اسلامی، مطهره تهامی، قم، مهر امیرالمؤمنین.
مقدمه‌ای بر مدیریت از دیدگاه اسلام و نقش مدیریت خوب در جامعه، صدرالدین شریعتی، ۱۳۶۴.
مهارت‌های مدیریت از نظر اسلام، مختار مسعود، تهران، مرکز آموزش مدیریت دولتی، ۱۳۷۲.
نقش مدیریت در پیشرفت ملت‌ها، محمد حسینی شیرازی، ترجمه علی کاظمی، قم، کانون اندیشه‌های اسلامی، ۱۳۷۰.
ویژگی‌های مدیریت اسلامی، بانو حسینی بوشهری، قم، انصاریان.

ج) فقه سازمانی (مدیریت فقهی)

فقه اداره (۱)، سید صمصام‌الدین قوامی، قم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، ۱۳۹۱.
فقه سازمانی، قم، انتشارات مرکز تحقیقات اسلامی.
فقه مدیریت، عباسعلی براتی، تهران، سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۳.
فقه مدیریتی، علی‌اصغر الهامی‌نبا، اداره آموزش‌های عقیدتی سیاسی نمایندگی ولی‌فقیه در سپاه تهران، ۱۳۸۲.
مدیر و مدیریت در اسلام از دیدگاه فقه‌های عظام، حسین باهر، تهران، سازمان مدیریت صنعتی.

د) مباحث عام مدیریت اسلامی (مباحث کلی، مقدمه‌ای)

الإدارة فی الاسلام، الفکر و التطبيق، عبدالرحمن ابراهیم الضحیان، جده، دارالشروق، ۱۹۸۶م.
الإدارة فی الاسلام، ابوسن احمد ابراهیم، دبی، المطبعة العصرية، ۱۹۸۱م.
الاسلام فی حضارته ونظمه الاداریة والسیاسیة والادبیة، انور رفاعی، دمشق، دارالفکر، ۲۰۰۸، ص ۷۷۳.
امام علی ع و مدیریت اسلامی، محمد دشتی، قم، انتشارات امیرالمؤمنین، ۳۰۴ص.
امر به معروف و نهی از منکر از دیدگاه مدیریت اسلامی، سیدحسین معصومی، انتشارات سروش هدایت.
اندیشه‌های اسلامی در مدیریت، محمود رضایی‌زاده، مؤسسه تحقیقات ره‌آورد، ۱۳۸۴.
تحلیلی از مدیریت اسلامی در پنج سال رهبری علی ع، غلامرضا اشرف سمنانی رهبر، تهران، بعثت، ۱۳۶۸.
تئوری عمومی سیستم‌ها از دیدگاه اسلام، سید محمود حسینی سیاهپوش، تهران، جهاد دانشگاهی، ۱۳۶۵.
درآمدی بر مدیریت اسلامی، عبدالرحیم عناقه، اصفهان، غزل.
مقیمی، سید محمد (۱۳۸۵)، منشور مدیریت: نگرشی تطبیقی به فرمان امام علی ع به مالک اشتر، انتشارات مهربان.
پور عزت، علی اصغر (۱۳۹۵)، مدیریت ما، تهران: انتشارات نگاه دانش.

- دیباچه‌ای بر مدیریت اسلامی، عبدالمجید رشیدپور، قم، مؤسسه دین و دانش.
- دیباچه‌ای بر مدیریت اسلامی، عبدالمجید رشیدپور، قم، مؤلف، ۱۳۷۰.
- روش مدیریت اسلامی، مصطفی عسگریان، تهران، دانشگاه تربیت معلم، ۱۳۷۰.
- سیاست و مدیریت از دیدگاه امام علی ع، محمدتقی رهبر، تهران، امیرکبیر، ۱۳۷۹.
- سیری کوتاه در مدیریت اسلامی، محمود سیاهپوش، تهران، جهاد دانشگاهی، ۱۳۶۴.
- ضرورت و اهمیت مدیریت در اسلام، عبدالله جاسبی، تهران، دانشگاه آزاد اسلامی.
- عوامل معنوی و فرهنگی دفاع مقدس (رهبری امام خمینی)، حسنی سیوانیان، مرکز تحقیقات اسلامی، ۱۳۸۰.
- الفکر الإداری الإسلامي والمقارن، عبدالهادی حمدی آمین، بیروت، دارالنهضة العربیة، ۱۹۷۲ م.
- قرآن و مدیریت راستین، محمدجواد علیزاده، رستگار، ۱۳۷۷.
- کند و کاوی در مدیریت علوی، امیر هوشنگ آذر دشتی، قم، دفتر عقل.
- گفته‌ها و نکته‌های معنوی پیرامون مدیریت اسلامی، علی سعیدی، قم، مهر امیرالمؤمنین.
- الگوی از نظام مدیریت اسلامی، کمال خرازی، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۷۱.
- الله دلیلی فی اداره اعمال، علی محمد توفیق، قاهره، دارغریب، ۲۰۰۰، ۱۲۵ ص.
- مباحثی از مدیریت اسلامی، عبدالله جاسبی، تهران، انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی.
- مباحثی در مدیریت اسلامی، تهران، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۶۰.
- مجموعه مباحثی از مدیریت در اسلام، ولی‌الله نقی‌پور، تهران، مرکز مطالعات و تحقیقات مدیریت اسلامی، ۴۰۶ ص.
- مدیریت از دیدگاه قرآن و حدیث، سید احمد خاتمی، قم، دفتر انتشارات اسلامی.
- مدیریت از دیدگاه قرآن و معصومین، شاد دل (علی) اسدالهی، تبریز، پیک آذر سحر.
- مدیریت از دیدگاه نهج البلاغه، محمدعلی ضمیری، شیراز، لوکس، ۱۳۵۹.
- مدیریت از منظر کتاب و سنت، سید صمصام الدین قوامی، تهران، دبیرخانه مجلس خبرگان.
- مدیریت اسلامی با نگرشی بر نهج البلاغه، طیبه معنکی، طوبی زنگویی فرد و محمودرضا شهرکی، زاهدان، تفتان.
- مدیریت اسلامی و اوصاف رهبری، محمدحسین بهشتی، تهران، سازمان امور استخدامی کشور، ۱۳۶۵.
- مدیریت اسلامی و نظام اداری، محمدرضا حافظی‌نیا، قم، دفتر تبلیغات اسلامی.
- مدیریت اسلامی، احمد اسلامی، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۶۶.
- مدیریت اسلامی، احمدرضا موسوی، تهران، آموزش و پرورش، ۱۳۶۳.
- مدیریت اسلامی، اسماعیل منصوری لاریجانی، تهران، شرکت افست مجتمع شهید مطهری، ۱۳۶۹.
- مدیریت اسلامی، خیرالله اسماعیلی، تهران، مهرخاور.
- مدیریت اسلامی، علی‌اکبر افجه‌ای، تهران، انتشارات جهاد دانشگاهی واحد علامه طباطبایی، چاپ هفتم، ۱۳۸۵.
- مدیریت اسلامی، قاسم واثقی، قم، زمزم هدایت.
- مدیریت اسلامی، محمدحسن نبوی، قم، دفتر تبلیغات اسلامی، چاپ یازدهم، ۱۳۸۶.
- مدیریت اسلامی، محمدحسین بهشتی، قم، قیام، ۱۳۶۲.
- مدیریت اسلامی، محمدرضا سرمدی، تهران، دانشگاه پیام نور، ۱۳۷۶.
- مدیریت اسلامی، مصطفی عسگریان، تهران، دانشگاه تربیت معلم، ۱۳۷۴.
- مدیریت اسلامی، مهدی طیب، تهران، سفینه.
- مدیریت اسلامی، اصول و مبانی، تهران، مرکز مطالعات و پژوهش‌های اداری، ۱۳۶۹.
- مدیریت اسلامی، محمدحسن نبوی، قم، دفتر تبلیغات اسلامی، چاپ هشتم، ۱۳۸۰.
- مدیریت اسلامی، محمدحسین ابراهیمی، قم، دفتر تبلیغات اسلامی، چاپ دوم، ۱۳۷۹.
- مدیریت بر سه بنیان، عباس پوریوسف، مؤسسه فرهنگی انتشاراتی واثقی، ۱۳۷۳.

مدیریت در اسلام، حسن حسن منفرد، تهران، فاتحی، ۱۳۶۳.

مدیریت در اسلام، علی آقا پیروز و دیگران، زیر نظر سید مهدی الوانی، قم، پژوهشکده حوزه و دانشگاه.

مدیریت در اسلام، مصطفی عسگریان، تهران، انتشارات جهاد دانشگاهی دانشگاه تربیت معلم.

مدیریت در قرآن و سنت، علیرضا سویزی، اراک، انتشارات علوم اسلامی.

مدیریت در قرآن، محمدرضا شعبانی، همدان، دانشجو.

مدیریت علمی مکتبی از دیدگاه اسلام، عباسعلی اختر، تهران، امیرکبیر، ۱۳۸۴.

مدیریت علوی، ابوطالب خدمتی و همکاران، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، ۱۳۸۱.

مقدمه‌ای بر علم تدبیر یا نگرش بر مدیریت اسلامی، تهران، سازمان، مدیریت صنعتی، ۱۳۶۵.

نکات مؤثر در مدیریت کارآمد، جعفر رحمانی، قم، نشر خرم، ۱۳۷۷.

نگاهی به مدیریت اسلامی به انضمام نمونه‌هایی از مدیریت پیامبر اسلام ص، مهدی نایه، تهران، انتشارات انستیتو ایزایران.

نگرشی بر مدیریت اسلامی، رضا تقوی دامغانی، تهران، سازمان تبلیغات اسلامی، چاپ و نشر بین‌الملل، چاپ هفتم، ۱۳۸۶.

نگرشی بر مدیریت در اسلام، حسین باهر، تهران، دانشگاه تهران دانشکده علوم تربیتی، ۱۳۶۵.

هـ) مدیریت منابع انسانی (رفتار سازمانی، مدیریت مالی و ...)

پر توی از نهج البلاغه و وظایف کارگزاران و منتخبی از نهج البلاغه، سعید زارع، قم، آل صمد، ۳۵۴ص.

التخطيط وتحسين اداء المؤسسات الانتاجية الخدمية في البئية العربية والاسلامية، هادی مشعال، دارالکتب العلمیة.

التنظيم المحاسنی للاموال العامة فی الدولة الاسلامیه، محمود المرسی لاشین، بیروت، دارالکتب اللبنانی، ۱۹۷۷م، ۳۲۵ص.

رفتار سازمانی با رویکرد اسلامی (سطح گروه)، عباس شفیعی، ابوطالب خدمتی و علی آقا پیروز، قم، پژوهشکده حوزه و دانشگاه.

سیره پیامبر ص در رهبری و انسان‌سازی، سالم صفار، ترجمه غلامحسین انصاری، تهران، امیرکبیر، چاپ هجدهم، ۱۳۸۵.

سیمای کارگزاران در نهج البلاغه، سید جمال‌الدین پرور، تهران، انتشارات بنیاد نهج البلاغه.

عزت نفس و کرامت از دیدگاه اسلام و فیلسوفان، تهران، دانشگاه تهران دانشکده مدیریت و علوم اداری.

کارگزاران شایسته در اسلام، سید مرتضی حسینی اصفهانی، قم، فرهنگ قرآن، ۱۳۸۴.

گفتاری در رابطه با مدیریت و کار در اسلام، حسین مظاهری، قم، ۱۳۷۱.

مبانی سرپرستی و رفتار سازمانی (در اسلام و شرق و غرب)، محمود سیاهپوش، تهران، ابجد، ۱۳۶۷.

مدیریت و اداره امور دولتی در اسلام، محمد البورایی، ترجمه عبدالله جاسبی، تهران، انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی.

معیارهای رفتاری در مدیریت اسلامی، مهدی قربانی، مشهد، انتشارات اوقاف مشهد الرضا.

مناسبات انسانی در مدیریت اسلامی، محمود سیاهپوش، تهران، دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۵۹.

نقطه نظرهای اسلامی در مدیریت امور استخدامی، محمود سیاهپوش، تهران، ابجد، ۱۳۶۷.

و) مجلات مدیریت اسلامی

دوفصلنامه مدیریت اسلامی

رتبه علمی: علمی - پژوهشی (علوم انسانی)

صاحب امتیاز: دانشگاه امام حسین (ع)

مدیرمسئول: دکتر محمد بازرگانی

سردبیر: دکتر سید محمد مقیمی

محل انتشار: تهران

نشانی: تهران، بزرگراه شهید بابایی، دانشگاه جامع امام حسین ع، دانشکده و پژوهشکده مدیریت و برنامه‌ریزی،

سایت اختصاصی journals.ihu.ac.ir/index.php/im/index

نشانی الکترونیک imjih.ac.ir

فصلنامه مدیریت در اسلام (نخل شه‌داد)

دوره انتشار: فصلنامه

موضوع: مدیریت اسلامی

شروع انتشار: پیش شماره پائیز ۱۳۷۸

صاحب امتیاز: سید صمصام‌الدین قوامی

مدیر مسئول: سید صمصام‌الدین قوامی

سردبیر: سید میثم قوامی

سایت اختصاصی <http://www.magiran.com/nakhleshahdad>

دو فصلنامه اسلام و مدیریت

رتبه: علمی - تخصصی

دوره انتشار: دو فصلنامه

صاحب امتیاز: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

مدیر مسئول: حجت الاسلام والمسلمین علیرضا اعرافی

سردبیر: دکتر شمس السادات زاهدی

آدرس سایت <http://im.rihu.ac.ir>

فصلنامه اسلام و پژوهش‌های مدیریتی

مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی

(ز) پایگاه‌ها و سایت‌های مدیریت اسلامی

سایت مدیریتی ایران <http://managerial.ir>

اثیر سایت جامع مدیریت <http://athir.blogfa.com>

فقه اداره <http://www.fiqh-al-idarah.com>

مدیریت اسلامی - پایگاه مقالات علمی مدیریت <http://system.parsiblog.com>

سایت جامع مدیریار <http://www.modiryar.com>

انجمن مدیریت اسلامی <http://www.soim.ir>

وبلاگ مدیریت اسلامی <http://islamicmanagement.blogfa.com>

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی <http://www.ensani.ir>

مدیریت اسلامی ورزش <http://i-s-management.blogfa.com>

مدیریت اسلامی <http://www.abolali134.blogfa.com>

<http://www.modir.ir>

مدیران آیند، مدیریت جامعه و فرهنگ <http://nmoder.blogfa.com>

مدیریت علوی در رفتار حسینی <http://hos.blogfa.com>

مدیریت اسلامی، دانشی برای اجرا <http://is-ma.blogfa.com>

مدیریت اسلامی <http://im14.blogfa.com>

فصلنامه مدیریت اسلامی <http://journals.ihu.ac.ir/index.php/im/index>

اصول مدیریت اسلامی <http://mma1389.blogfa.com>

پژوهش‌های مدیریت در ایران <http://management.journals.modares.ac.ir>

انجمن مدیران مرجع مقالات مدیریت <http://www.anjomanmodiran.com>